

Benvävnad från donator, tillvarataganderapport - Ortopedoperation

Förberedelser

Den personal som är med på en operation där ben ska skördas ska ha fått behövlig information om detta för att vara behörig att vara med.

Tillsammans med patienten ska en **tillvarataganderapport**, ett godkänt underlag för beslut om omhändertagande av donationsben samt etiketter för att märka denna rapport, plastburk för benvävnad, blodprover samt prov för bakterieodling medfölja. Även ett kit med de rör som ska användas vid blodprovstagningen ska medfölja patienten.

Plastburk för benvävnad finns i depån i sektion H4, låda 7. Ett sterilt rör med gul kork, sektion A9 låda 3, används till att ta ett prov på benvävnaden.

Märk tillvarataganderapporten med ID och donationsnummer. **Plastburkens LOT nr samt utgångsdatum ska antecknas på tillvarataganderapporten.**

Den etikett som ska användas till plastburken är märkt på baksidan på tillvarataganderapporten samt på den lathund som finns på sal 7.

Anestesisjuksköterskan på sal ska ta blodprover varav **ett rött rör, 6 ml och tre lila rör EDTA, 6 ml**. Blodproven kan tas vid samma tillfälle och tas med fördel före operationen när patienten fortfarande ligger på rygg då det underlättar provtagningen. Etiketter som ska användas är utmärkta på baksidan på tillvarataganderapporten samt på den lathund som finns på sal 7. Anestesisjuksköterskan ska även signera på tillvarataganderapporten att patienters identitet är kontrollerad.

När båda caput ska doneras vid en bilateral höftledsplastik behövs bara en omgång blodprover tas. Notera på tillvarataganderapporten för den andra höften, i rutan för ID-kontroll och provtagning, att blodprover redan är tagna för detta ändamål samma dag.

Tillvaratagande

När benet är avsågat, men innan det lämnar såret, ska ett benprov avnypas med en gougetång och läggas i det sterila röret med gul kork, utan att vidröra den inre rörväggen med tången. Vid bilaterala höftledsplastiker där båda caput ska doneras ska ett benprov tas från respektive caput. Därefter ska caput så snabbt som möjligt läggas i den mindre burken och förslutas med ett lock. Därefter läggs den mindre burken i den större, ytterburken, och försluts även den med ett lock. Ytterburken samt röret med benvävnadsprov ska märkas med etiketter.

Etiketter som ska användas är utmärkta på baksidan av tillvarataganderapporten samt på den lathund som finns på sal 7.

TIPS: För att underlätta etiketteringen så dela etikettarket på mitten och lägg de båda delarna bredvid varandra så det ser ut som lathunden på baksidan av tillvarataganderapporten.

Operatören ska fylla i tillvaratagandedelen, datum och tid samt om benet skördats utan anmärkning, på tillvarataganderapporten och signera. Om det skördade benet inte kan tillvaratas av någon anledning än förväntade ska en avvikelse skrivas. Oavsett anledning till att donationen inte genomförts ska de dokument som medföljer patienten skickas tillbaka till Blodcentralen (BC56) Operatören ska under tillvaratagande kryssa i 'ben kasserat' eller 'inställt' med en kommentar om varför. Vid tidsbrist lägg dem på protes skrivbord så vidarebefordrar vi dem till Blodcentralen.

Det är av vikt att tidpunkten för tagandet av benet noteras på tillvarataganderapporten för att veta när benet senast ska in i karantänlådan i benfrys.

De etiketter som blir över kastas i riskavfall INTE i papperstuggen!!

Avslutning

Så snart det går skall sedan plastburken med benvävnaden ställas i karantänlådan längst ner i vår benfrys. Benfrys är placerad i sänghallen på Ortoped - Kirurgoperation. Detta ska göras senast inom två timmar.

Dokumentera på tillvarataganderapporten datum samt tid för insättning i frys.

Blodproverna samt röret med benvävnad ska lämnas, direkt efter operationen, tillsammans med **originalet** av tillvarataganderapporten, till Akutlab, Blodcentralen, ing. 61, 2 tr. Detta kan göras av tillgänglig personal oavsett personalkategori.

En kopia av tillvarataganderapporten samt hälsodeklarationen ska följa med patienten tillbaka till avdelningen för inscanning i patientens journal. Det är viktigt att patienten är kvar på sal tills kopian av tillvarataganderapporten är gjord så patienten får den med sig!